

KRONIKA

8. prosince 1989 zemřel dosavadní obecní kronikář pan František Pavlíček, takže události roku 1989 již zůstaly kronikářsky nezpracované. Předseda MNV p. J. Krůpa uzavřel v r. 1990 předběžnou dohodu s paní Marií Mrkváňovou, bývalou pracovníčkou MNV, že práce na obecní kronice převzme. Tuto dohodu schválilo i Okresní vlastivědné muzeum ve Vsetíně. Později bylo však zjištěno, že na přípravě zápisů do kroniky není pracováno a události let 1989, 1990 a 1991 nejsou zpracovány a zapsány. Proto začátkem r. 1992 projednali členové obecní rady možnost převzetí obecní kroniky se Zdeňkem Porubou (1931), který se práce na psaní obecní kroniky ujal. Bylo nutné především zpracovat a doplnit zápisy za léta 1989, 1990 a 1991 a od roku 1992 pak již průběžně kroniku vést.

Změna
kronikáře:

Stručný životopis kronikáře:

Narodil jsem se v Zašově dne 1. října 1931, jako syn Jana a Marie Porubových z č. 37, naproti obecnímu úřadu. Otec byl dělníkem, později dálkově vystudoval konzervator hudby v Brně a učil na hudební škole ve Valaš. Meziříčí. Při tom aktivně působil ve více kapelách v okolí. Do obecní školy jsem chodil v Zašově od r. 1937 do 1942, pak do měšťanské školy v Zubří do r. 1945. Školní docházku jsem ukončil v r. 1946 v Zašově, protože od r. 1945 byla zde měšťanka založena.

Od r. 1946 jsem studoval obchodní akademii ve Frenštátě p. R., tam maturoval v r. 1950. Zaměstnával jsem se nejprve na povinné výrobní brigádě ve Zbrojovce v Jablůnce, pak jako účetní v Tesle Valaš. Meziříčí, při tom v rámci organizovaného náboru i na půlroční brigádě na dole Stačkanou v Ostravě. V letech 1952-54 jsem si odbyl vojenskou zákl. službu v Brně, Novém Městě n. Met. a v Plzni. Vrátil jsem se do Tesly Val. Mez., při zaměstnání vystudoval vyšší prům. školu strojnickou ve Ksetině, maturoval podruhé v r. 1957. V Tesle jsem pracoval v konstrukci a vývoji výrobků a od r. 1975 jako vedoucí konstrukce a normalizace až do odchodu na důchod vr. 1991.

Ženatý jsem od r. 1959 s Annou roz. Jasnou, učitelkou ZŠ, máme 2 děti, dnes již samostatné. Vr. 1967 jsme dostavili svépomocí rod. domek č. 490. V polit. straně jsem nikdy nebyl. Pracoval jsem v odborech Tesly hlavně v hnutí vynálezců a zlepšovatelů. V obci jsem řadu let v hasič. sboru (jednatel, pokladník, kronikář), v muzice národopis. souboru Zašovjan a též i v občanském výboru č. 2 při MNV.

1989

Rok 1989 probíhal v Zašově poměrně klidně, až rezignovaně. Pod dojmem převratných událostí v závěru roku lze zpětně hodnotit, že dosud vedoucí politická síla, komunistická strana, již ztratila rozhodnost a vůli stále násilněji zasahovat proti postupně sílící touze většiny národa po demokratizaci celé společnosti a po svržení pauství vyvolaných příšlivců jediné vládnoucí totalitní moci, ~~pro~~ slovně zaštiťené silou dělnické třídy. Bohužel značná část řadových členů této strany si svoji bezmoc a vynucenou podporu vedení všech stupňů ve straně ani ~~ne~~ ^{snad} neuvědomovala a svou nezodpovědnou nadřazenost nad bezpartijní občany si pěstovala.

Ausřek čas dozrával k zásadním změnám a k pádu dlouholeté totalitní moci KSČ, čemuž přispívala situace rozpačité „perestrojky“ v SSSR, uvolnění a politické změny v Polsku, Maďarsku, i v Německé demokratické republice.

V roce 1989 se v obci narodilo 27 dětí (16 chl., 11 děvč.)

zemřelo 33 občanů (17 mužů, 16 žen)

přistěhovalo se 52 občanů

odstěhovalo se 38 občanů

svateb bylo 36

rozvody byly 4

Koncem roku bylo v Zašově 2.224 obyvatel (1164 mužů, 1060 žen).

Údaje o obyvatel-
stvu:

Narozené děti:

4. 2. 1989 - Martin Koleček - č. 495	29. 6. 1989 - Lenka Hřivová - č. 124
14. 3. 1989 - Vendula Hlanská - č. 570	6. 7. 1989 - Veronika Kolečková - č. 88
17. 3. 1989 - Radek Krčmář - č. 111	6. 7. 1989 - Ivo Čáň - č. 442
10. 4. 1989 - Zuzana Macejková - č. 62	23. 7. 1989 - Zbyněk Jaroň - č. 319
12. 4. 1989 - Radka Porubová - č. 563	29. 7. 1989 - Martin Blažek - č. 568
18. 4. 1989 - Jiří Vaculín - č. 136	1. 8. 1989 - Aneta Čáňová - č. 505
1. 6. 1989 - Jan Matyáš - č. 589	2. 8. 1989 - Jakub Stromšík - č. 302
3. 6. 1989 - Roman Mičola - č. 342	21. 8. 1989 - Adriana Frňková - č. 439
9. 6. 1989 - Tereza Škrhlová - č. 609	11. 10. 1989 - Eliška Krupová - č. 564
11. 6. 1989 - David Špůrek - č. 278	16. 10. 1989 - Pavel Šmaha - č. 335
12. 6. 1989 - Marie Plandorová - č. 83	4. 11. 1989 - Marek Fajfr - č. 570
12. 6. 1989 - Tomáš David - č. 367	25. 11. 1989 - Tomáš Macek - č. 434
14. 6. 1989 - Petr Stodůlka - č. 6	31. 12. 1989 - Marcela Farková - č. 467
22. 6. 1989 - Marek Trěstík - č. 278	

Zemřelí občané:

11. 1. 1989 - Ludvík Krčmář (1902) - č. 171 - rolník, byv. kapelník
13. 1. 1989 - Vilem Foltýnek (1907) - č. 400 - důch. „předs. MNV v 1948
1. 2. 1989 - Alžběta Foltýnková (1910) - č. 400 - v domácnosti
1. 2. 1989 - Josef Dořičák (1905) - č. 122 - důchodce
14. 2. 1989 - Anna Martinková (1921) - č. 417 - důchodce
22. 2. 1989 - Rudolf Glac (1910) - č. 202 - důchodce
26. 2. 1989 - Marie Petřeková (1911) - č. 135 - čl. JZD - důch.
7. 4. 1989 - Anna Vodičková (1928) - č. 557 - úředník v důch.
23. 4. 1989 - Miroslav Nachmilner (1925) - č. 204 - elektrikář, hasič
26. 4. 1989 - Františka Vičanová (1900) - č. 287 - důch.
30. 4. 1989 - Vladislav Václavík (1915) - č. 294 - důchodce
3. 5. 1989 - Marie Španerová (1929) - č. 53 - ^{ukl. v 1948} PRAP. míst. kuchařka
7. 5. 1989 - Marie Gajdová (1904) - č. 119 - důchodce
12. 5. 1989 - Bedřich Novosad (1911) - č. 176 - byv. zámečník

22. 5. 1989 - Zdeněk Pečiva (1927) - č. 283 - důchodce
 18. 6. 1989 - Vlasta Sedláčková (1912) - č. 13 - v domácnosti
 24. 6. 1989 - Ludmila Urbíková (1913) - č. 330 - býv. ved. textilů, důch.
 22. 7. 1989 - Bohumira Poláčková (1940) - č. 359 - inval. důchodce
 11. 8. 1989 - Jiřina Melichaříková (1918) - č. 275 - aktivní členka SPOZ, Svazu žen, ČČK a j.
 29. 8. 1989 - Stanislav Křehovják (1922) - č. 266 - důchodce, včelař
 30. 8. 1989 - Božena Čánová (1914) - č. 248 - šadlena, zpěvačka
 10. 9. 1989 - Emil Malinař (1927) - č. 245 - člen JZD, hasič
 28. 9. 1989 - František Vajgl (1936) - č. 542 - důchodce
 10. 10. 1989 - Jaroslava Trčková (1923) - č. 386 - v domácnosti
 29. 11. 1989 - Jiřina Vaňková (1922) - č. 78 - býv. matrikářka MNV
 8. 12. 1989 - František Pavlica (1915) - č. 465 - býv. prac. SNB, ved. hřbit.
 13. 12. 1989 - Jan Miček (1935) - č. 40 - amatér umělec - sochař, majitel elektromech., hasič
 23. 12. 1989 - Anna Holšová (1904) - č. 246 - v domácnosti
 27. 12. 1989 - Božena Malenáková (1911) - č. 378 - členka Valaš. kružky

Kromě zde uvedených 29 zašovských občanů zemřeli v Zašově v r. 1989 ještě 4 choraneři z Ústavu sociální péče, kteří pocházeli z různých obcí severní Moravy.

7. 1. 1989 - Jana Hajdová č. 62 + Josef Stodůlka
 21. 1. 1989 - Dagmar Špárková č. 278 + Pavel Trěštilík
 - Miroslav Hřiva č. 124 + Dagmar Mikušová
 11. 2. 1989 - Ing. Radim Malinař č. 248 + Marcela Martinačková
 18. 2. 1989 - Ivana Poláčeková č. 214 + Jan Marek
 25. 2. 1989 - Lubomír Vaentlín z Veselí + Alena Ježová
 11. 3. 1989 - Marie Michlíková č. 76 + Renata Kudláček
 4. 3. 1989 - Jana Kolačková ze Strážce + Jiří Polcer
 - Pavel Vašat č. 180 + Renata Ondřejová
 8. 4. 1989 - Iveta Snozová č. 197 + Ed. Kumpolec č. 259

Svatby v obci:

15.4.1989 - Alice Vašátová	č. 517 + Pavel Hošťálek
- Miroslav Škrobák	č. 389 + Ivana Bořmova
22.4.1989 - Miroslava Vaculínová	č. 282 + Stanislav Matyska
22.4.1989 - Václav Hajda	č. 272 + Yveta Kalmusová
29.4.1989 - Jaroslava Snozová	č. 394 + Martin Burda
6.5.1989 - Hynek Piták ze Zubří	+ Martina Dubová
- Jarmila Geryková	č. 483 + Ewa Krynes
3.6.1989 - Jaromír Hajda	č. 272 + Radmila Hložková
- Pavel Pobořil	č. 536 + Paulina Barošová
5.8.1989 - Ludmila Paulicová	č. 342 + Milan Kabeláč
26.8.1989 - Ilona Grigerková z Veselé	+ Stanislav Janecěk
30.9.1989 - Miroslava Škrobátová	č. 389 + Vladimír Holčák
- Jiří Morčkovský	č. 324 + Renata Buberníková
6.10.1989 - Josef Brych z Rožnova	+ Dagmar Trádlecová
14.10.1989 - Josef Vičau	č. 287 + Alena Šrachová
14.10.1989 - Hana Blažková	č. 90 + ing. Ladislav Kubín
21.10.1989 - Jana Řeháková	č. 528 + Antonín Koňářík
- Miroslav Kudeřka	č. 184 + Lenka Vopavová
- Marie Poláčeková	č. 428 + Milan Kolděček
- Alena Dršáková	č. 198 + Miroslav Šupler
21.10.1989 - Kojtěch Kundrát z Hrachovce	+ Helena Truhlářová
18.11.1989 - Jarka Hrabovská Veselá	+ Pavel Balog
- Jaroslav Švec	č. 567 + Zdena Ružičková
- Stanislav Špůrek	č. 308 + Marie Bulíčková
- ing. Jaroslav Krůpa	č. 481 + ing. Marie Halíková
9.12.1989 - Riehard Dostál	č. 531 + Paula Ličková

Rozvody:

6.2.1989	Josef Krčmář	č. 498 + Marie Krčmářová
4. 1989	Jiří Krčmář	č. 42 + MUDr. Jar. Krčmářová
4. 1989	Josef Snozá	č. 197 + Božena Snozová
26.10.1989	Jiří Ružička	č. 213 + Zdenka Ružičková

V roce 1989 se dožilo zlaté svatby - 50 let od sňatku více našich občanů, než tomu bylo v jiných letech:

Zlaté svatby:

30. 4. 1989	manželé	Svatopluk a Štěpánka Šitavancovi	č. 6
11. 7. 1989	-	František a Amálie Pflegerovi	- Brusperk
14. 8. 1989	-	Josef a Anežka Pavlicovi	- č. 207
28. 10. 1989	-	Stanislav a Vlasta Zlobčičkovi	- č. 427
4. 11. 1989	-	Antonín a Ludmila Kopečtí	- č. 273
10. 12. 1989	-	Stanislav a Jobromila Žuzančáková	- č. 29
30. 12. 1989	-	Vladimír a Marie Špůrkovi	- č. 187
30. 12. 1989	-	Václav a Vlasta Sadičkoví	- č. 106
30. 12. 1989	-	Josef a Božena Mikulenkovi	- č. 435

Dvaadvacet svatby byly slavnostně vzpomínány za účasti příbuzných i zástupců MNV, SPDŽ a hostů v obřadní síni národ. výboru. Ostatní zlaté svatby se takto neoslavily pro nemoc některého z jubilarů. Manželé Pflegerovi měli svatbu v r. 1939 v Zašově, kam každoročně pravidelně jezdili v létě s kolotoči na zašovské poutě.

V letošním roce se v Zašově dožilo jubilejních 70 let celkem 13 občanů.

Životní jubilea:

75 let	-	16 občanů	84 let	-	5 občanů
80 "	-	16 "	85 "	-	5 "
81 "	-	11 "	86 "	-	3 "
82 "	-	8 "	87 "	-	2 "
83 "	-	7 "	88 "	-	2 "

90 let se dožila p. Františka Konečná z č. 175
a p. Rozina Kozáková, která žije v Zubří

- 91 let se dožil p. František Jasný z č. 102
 92 " se dožila paní Marie Michal'ská z č. 4
 93 " se dožila paní Štěpánka Zátopková z č. 21
 a pan Josef Sobek, krejčí z č. 201

V dubnu 1989 se dožila naše bývalá občanka
paní Marie Macháčková (za Pohorí) vzácného ži-
votního jubilea

100 let

Narodila se 14.4.1889. Dnes bydlí u dcery v Brně.
 Popřát k jejímu jubileu jí byla delegace v čele s před-
 sedou MNV Jar. Krüpcou a se členy SPDŽ.

Jiné události
a jubilea: Slavnostní předávání občanských příkazů žákům
 školy po dovršení 15 let se uskutečnilo 26. května
 1989 za účasti 70 žáků a 25 hostů, představitelů
 MNV, školy atd.

Beseda s důchodci se konala v sále OB dne
 7. října 1989. Účastnilo se 89 důchodců, 69 hos-
 tů, učinkujících a představitelů obce. Hčinkoval
 dětský národopis. soubor a hudeb. skupina POHODA.

Sraz 50: 9. září 1989 se sešli jubilanti - padesátníci - z roč-
níku 1939. V zábově jich bylo 18. Další přijeli
 z různých míst naší republiky - celkem se jich
 sešlo 35.

16. září 1989 měli svůj jubilejní sraz šedesátníci, t. j. ročník 1929, kterých v Zašově bydlí 24. Spolu s dalšími, kteří přijeli z míst svého současného pobytu se jich našlo 40.

Sraz 60:

28. října 1989 měli sraz spolužáci z ročníku 1949, tili čtyřicátníci.

Sraz 40:

Vítání dětí do srazku obce uspořádali členové Sboru pro občanské záležitosti s vedením MNV v roce 1989 třikrát, a to dne 29. ledna, kdy se slavnosti zúčastnili rodiče 9 dětí, s příbuznými, hosty a účinkujícími – celkem 58 přítomných v obřadu síni. 11. června bylo uvítáno 5 dětí za účasti 38 přítomných rodičů, hostů a účinkujících.

Vítání dětí:

1. října uvítalo 62 přítomných hostů a j. 15 dětí.

Rada MNV zasedala v roce 1989 celkem 12x, t. j. pravidelně každý měsíc.

Činnost Rady pléna a komisi MNV:

Plenární zasedání všech poslanců MNV, za účasti občanů, se uskutečnilo 4krát, t. j. v každém čtvrtletí roku 89. Konalo se 22. února, 29. června, 28. září a 21. XII. V rámci pléna pracovaly různé správní a pracovní komise, které se scházely vesměs pravidelně 1x za měsíc případně podle potřeby.

Byly to následující komise:

- výstavby a plánování
- sociální a zdravotní
- ochrany veřej. pořádku
- tělovýchovy a mládeže

- sociální a zdravotní
- finanční komise
- obchodní a cest. ruchu
- školská a kulturní
- přestupková komise.
- zeměděl., vod. a les. hospodářství a životního prostředí
- byt. hospodářem a dopravy
- péče o rodinu

Jednotlivé komise pracovaly podle plánu své činnosti a řešily jednak plánované úkoly, jednak i nárazové a mimořádné úkoly, podle případů v průběhu roku vzniklých.

MNV s pracovníky zde zaměstnanými zajišťovala vnitřní správu střediskové obce Žašova, Strážez a Veselá, vedení ohlašovny, matriky, správu obec. majetku, hospodářem s byty, dozor nad činností drob. provozoven, nad veřejným pořádkem, dodržováním zákonnosti atd.

V průběhu roku se nevyskytly zásadní stížnosti na provádění výkonu statuí správy u MNV. Běžné stížnosti, návrhy a připomínky občanů, podávané nejčastěji na veřejných plenář. zasedáních MNV, řešily jednak příslušné komise, dále i funkcionáři rady a pracovníci MNV podle profese a odbornosti.

MNV spolu s občan. výbory a pracovníky drob. provozoven organizovali jarm. a podzimní směny NF k zajištění úklidu a pořádku v obci, jakož i při dalších veřejně prospěšných akcích v areálu obce.

Personální změny Rady MNV:

Do pádu komunistické totalitní moci ve státě došlo i v rámci MNV k personálním změnám, hlavně v Radě MNV, ze které odstoupili členové KSČ, a to p. Z. Mikulénka a Z. Hrušková, dále i H. Hnborá.

Nově ustavená Rada MNV pracovala od 21.12. 1989 v tomto složení:

předseda MNV - Jar. Krupa

místopředseda - Lad. Malinák; tajemník - Zden. Hajda

členové - K. Kočíb, Lad. David, Fr. Stodůlka, Jar.

Štěpán, J. Chlebišťan, V. Zemla, J. Knappek,
Marie Krčmářová.

Sbor pro občanské záležitosti v obci pracoval tak, jako jindy byla aktivně. Zajišťoval hlavně organizaci vítání dětí do svazku obce, blahopřání a recitace při svatbách, důstojné rozloučení při pohřbech, hlavně občanských, návštěvy jubilantů a starých občanů, besedy s důchodci, atd. Ve sboru pracovalo asi 10 občanů pod vedením učitelky Zden. Hruškové.

Činnost Sboru pro občanské záležitosti:

V rámci výstavby veřejné prospěšných investic byly v roce 1989 v obci realizovány, příp. probíhaly následující akce:

1) Rekonstrukce a dostavba areálu drobných provozů MNV.

Nová výstavba se týkala stolaršské dílny, strojovny vzduchotechniky, šaten, umývárny, WC, sušárny oděvů, skladů, nové kotelny - původně na tuhá paliva, po změně na zem. plyn, odlučovacího zařízení, stavby schodiště do 1. a 2. podlaží, kanceláře DP, venkovní kanalizace, vodovod, větší komunikace a zpevněné plochy. Staveb. práce probíhaly od 7/87 do 11/89 s finanč. náklady 2,646 tis. Kčs. Hodnotu díla doocílila 2,974 tis. Kčs.

Investiční akce a veřejná i soukromá výstavba:

- 2) Plynofikace kotelny pro 64 byt. jednotek (sollisté za fuston zahradou). Rekonstruovaná kotelna byla připojena na středotlaký rozvod zem. plynu, vybudovaný v rámci 1. stavby plynofikace Žašové. Během zimy 1988/89 se v kotelně již topilo a dokončilo se osazení 1 rezervního kotle. Akce probíhala od 5/88 do 5/89 a byla z 50% dotována ze Státního fondu ochrany ovzduší Praha. Finanční náklady dosáhly 624 tis. Kčs.
- 3) Plynofikace kotelny v základní škole v Žašové, včetně vybudování plyn. přípojky. Akce probíhala od 6/89 do 10/89 a rovněž byla z 50% dotována, jako akce ad 2). Finanční náklady činily 740 tis. Kčs.
- 4) V roce 1989 byly zahájeny, příp. pokračovaly stavby dříveších investičních akcí:
- a) Rekonstrukce stravov. zařízení v základní škole Žašová (5/89)
  - b) Celobecní čistírna odpadních vod (7/87)
  - c) Kanalizace obce - 4. stavba (7/88)
  - d) Plynofikace obce - 2. stavba (7/88)
  - e) Vodovod ve Stráži (10/89)
  - f) Ústřed. budova se soc. zařízením a s rozšířením tenisových kurtů - TJ Sokol - odd. tenis (3/88)
  - g) Komunikace a kanalizace (Hyjánek) (8/83)
  - h) Stavba mostu uprostřed vesnice
- 5) V průběhu r. 1989 vykoupil MNV 2 rod. domy a to čp. 11 - obchod a byt - Krestovi - nyní prodává jednota - dolní a čp. 419 - p. St. Těňka - olum pak prodán podniku PUROSYSTEM.
- 6) V roce 1989 byla zkolaudována novostavba rod. domku p. Vlast. Janička - čp. 616.

Strany, spolky a jiné organizace v obci :

V roce 1989 působily v obci 2 politické strany, a to v té době ještě politicky dominantní strana Komunistická, dále pak v Zastoupení tradičně silná Čs. strana lidová. Další aktivně pracovaly i občanské výbory 1, 2 a 3. Další místní organizace, které vyvíjely činnost byly:

- Svaz požární ochrany
- TJ Sokol - oddíl kopané
  - " - tenisu
  - " - šachu
  - " - ZRTV
- Svazarm - motoklub
  - střelecký klub
- Čs. červený kříž
- Český svaz žen
- Svaz protifašistických bojovníků
- Český svaz ovocnářů a zahrádkářů
- Český svaz chovatelů
- Česká myslivecká společnost
- Český svaz rybářů
- Svaz českoslov. sovětského přátelství
- Socialistický svaz mládeže

Přes písemné výzvy i osobní jednání s funkcionáři většiny uvedených organizací (příp. bývalými funkce), nepodařilo se od mnoha zprávy o jejich činnosti za rok 1989 a další roky získat.

Proto dále uvádíme jen ty organizace, které informace o činnosti, výsledcích a úspěších poskytly.

Činnost stran a organizací v obci :

Čs. strana lidová:

Tato strana je v Zásově od dávná tradičně silná a počet členů je po řadu let vyšší než 100.

Předsedou je po několik let p. Bohuslav Daněk, původně učitel, pak řidič, zaměstnanec STS Val. Meziříčí; Drobných provozoven MNV Zásová ap.

Ve výboru pracovali: jako jednatel p. Josef Špůrek, po něm Mir. Frňka, pokladní p. Marie Vaňková, kult. ref. p. F. Malinák, členové výboru Rud. Vaculín, M. Borovička, M. Jasná, Jos. Pavlica, Jar. Knápek, Ing. J. Krupa, E. Pospěchová.

Každoročně konají své kulturní a společenské akce, jako beseda, oslava MDŽ, výlet se smažením vajíčnice, dva zájezdy do divadel, vlastivědné zájezdy jak pro děti členů, tak pro dospělé, převážně recitační večery, Mikulášskou besídku pro děti.

Schůze výboru mají 1x měsíčně, členské 1x čtvrtletně.

Porádají i brigády na veřejně prospěšných pracích pro obec, příp. pomáhají při opravách a rekonstrukcích kostela a fary. P. Frant. Malinák organizoval zaslání petice za práva katolíků a obdržování lidských práv, které byly zaslány na prezidentskou kancelář, předsednictvo vlády a kopie pro kardinála Františka Tomáška. Spolupracovali i při podpisové akci na podporu výzvy moravských katolíků (31 bodů).

KSCČ:

Podle stručné zprávy, předané zástupkyní VO KSCČ Jarmlou Pohorelskou, pomáhali v roce 1989 členové této strany, kromě vlastní vnitrostraničné činnosti, organizovat - případně sami organizovali prvomájové oslavy konané v Zubří, dále oslavy osvobození naší obce (balontový průvod) a oslavy vzniku samostatného Československa a VRŠR. Udaje o členské základně, funkcionářích vedení VOKSCČ ap. poskytnuty nebyly.

V roce 1989 byly v obci aktivní i občanské výbory, a to jak OV č. 1 z dolní části obce, vedený p. Z. Mořkovským - č. 412, OV č. 2 ze středu obce, vedený p. J. Malinářovou - č. 567 a OV č. 3 z horní části, který vedl p. J. Pečenka - č. 349.

Všechny obč. výbory organizovaly úvazky svých členů a občany při svépomocných pracích a to jak jarních a podzimních prac. směnáček na úklidu obce, ^{tak} organizovaly a pořádaly i sportovní, turistické, zábavní a rekreační podniky pro občany a děti.

OV také zpracovávaly vyjádření na občany, na vyžádání soudů, VB, škol nebo vojenských útvarů. Vykondovaly i smírčí a káranní činnost v případech neshod v soužití mezi jednotlivými občany a sousedy. Rada MNV každoročně vyhodnocovala činnost a aktivitu obč. výborů a jejich umístění finančně dotovala. Do této soutěže byly zařazeny i obč. výbory působící v připojených obcích Strážezí a Veselé.

Místní požárníci patří již tradičně k nejaktivnějším a nejúčinnějším organizacím v obci působícím. V r. 1989 měli celkem 124 řadných členů (z toho 12 žen) a 14 záložních mladých požárníků.

Výbor požár. sboru řídil předseda Frant. Poruba (č. 37), funkci velitele vykonával Mir. Poboříl (č. 536), preventistu Fr. Stodůlka (č. 506), jednatele - Zd. Nohavica (č. 26), pokladníka Zd. Poruba (č. 490), hospodáře - V. Pospěch (č. 578), strojníci - Jos. Raudýsek (č. 381) a Fr. Maler (č. 461) a ved. mládeže M. Slovák (361).

Jako každoročně zajistili v březnu protipožární prohlídky rodin. domků, provozoven i JZD, které navštívili spolu s poslanci jednotlivých obvodů. Nečinně zasahovali také

Občanské výbory:

Sraz, / požární ochrany:

při hašení několika požárů a to našťástí mimo naši obec. K tomuto účelu jsou dobře vybaveni jedním cisternovým autem ŠKODA CAS 25, který byl do Zašové přidělen v r. 1984 a slouží i k zásobování pitnou vodou, kterou členové PS vozí v době sněha do Strážce, dále novým požárním autem AVIA 31, který obdrželi koncem r. 1988. Požární družstvo v případě potřeby zajišťuje pohotovostní hlídky při živém a mřácném na poličkách JZD, při letáckém praškování na poličkách letiště JZD. O přidělené moderní stroje se starají vzorně, o čemž svědčí velmi dobré výsledky při každoročních technických prohlídkách vozidel. Zúčastnili se i soutěží, při nichž se v Lešně umístilo družstvo mužů na 2. místě. Dobře dopadli i na Horní Běčvě a ve Strážce, kde požárníci slavili slavné 100 leté výročí od založení sboru. V r. 1989 uspořádali požárníci každoroční ples s domácí zábíjankou, poutovou zábavou, vylet s gulášem a zdenní vlastivědný zájezd, při němž navštívili Olomouc (Flora), Moravský kras, Příbryslav s hasič. muzeem, Žďár n. S. a hrad Pernštejn. Jako každoročně postavili před zbrojnici v prosinci vánoční strom. Předseda sboru F. Poruba byl vyznamenán od UV SPO medailí "za mimořádné zásluhy". Členka p. Vlasta Sadílková obdržela medaili "za věrnost" - za 60 let členství v požárním sboru v Zašové.

TJ Sokol: TJ Sokol Zašová sdružuje tyto oddíly: kopanou, tenis, šachy a ZRTV. Mají celkem 250 členů. Kteréžto jsou nejznámější oddíly kopané a tenisu, přestože aktivní jsou i šachisté a hlavně ženy chodí do čísteč ZRTV.

oddíl kopané: Oddíl kopané měl v r. 1989 v soutěžích 4 družstva a to dr. mladších žáků, starších žáků, dorostu a mužů. Žáci po úspěšném roce 1988 postoupili do okresního přeboru, rovněž dorost hrál okresní přebor.

Družstvo mužů hrálo v 1. B třídě, kde si vedlo dobře. Z počátku se umísťovalo v popředí tabulky (2. místo), v konečném hodnocení obsadilo 7. místo.

Oddíl kopané spoluporganizoval na svém hřišti i turnaje občanských výborů a JZD. V mimosportovních akcích uspořádal ples, maškarní karneval pro dospělé i pro děti, 2 poutové zábavy a vlastivědný zájezd do Kutné Hory.

Ve výboru pracovali Jar. Gajda, J. Mičola, V. Štěpán, J. Sobek, Vašát, J. Malinač, J. Štěpán, R. Krupa.

Jako trenéři působili Z. Pšenica, Konečný, J. Vohanica, Fločák, L. Krumpolc, Štěpán, J. Malinač a V. Pospěch.

V oddílu ZRTV byl zahájen nácvik skladeb pro přípravu celostátní spartakiádu 1990.

oddíl ZRTV:

Oddíl tenisu slavil v roce 1988 jubileum - 40 let trvání.

Protože bývalý kronikář se v minulém roce o této události a o historii tenisu v Zášově nezmiňoval, považují za vhodné ji zaznamenat spolu s popisem činnosti oddílu v roce tomto.

V Zášově se začal tenis hrát v roce 1948 a to na jednom dvorci ve Štračce, který si z bývalého opuštěného hřiště DTJ pro hraní upravilo několik nadšenců.

Protože zájem o tento sport vzrůstal a začalo se hrát závodně, brzy jeden dvorec nestačil a hledalo se místo, kde by bylo možné postavit dvorec dva. Výstavba dvorců začala v r. 1952 na bývalém sokolském hřišti u nádraží. Díky nadšení zájemců o tento t.zv. bílý sport, byly dvorce brzy postaveny a od roku 1953 se na dvou antukových dvorcích hrálo závodně a od r. 1954 i soutěže smíšených družstev (4 muži, 2 ženy).

Prvními průkopníky tenisu v Zášově byli manželé Poláchovi,

oddíl
tenisu:

40 let
trvání:

Vlad. Jaroň, manželé Matějkoví, Frant. Vlček a jiní. V padesátých letech rostl zájem mládeže o tenis nebývalé a v Zašově začali talent projevovat např. Zb. Krčmář, J. Kočib, M. Dořičák, Z. Vaclavíková, A. Macháčková aj, kteří časem se probojovali až do krajského přeboru dospělých. Mladých zájemců se ujal Jiří Vlček, a pod jeho vedením vyrůstá další generace hráčů, jako K. Kočib, K. Martinek, M. Martinek aj. Jejich výkonnost je postupně vyvedla až k titulům okresních přeborníků ve dvou i čtyřhré žáků, dorostu i dospělých.

Přicházela pak i léta stagnace a střídání generací s několika mezerami v řadě žactvo-dorost-dospělí.

Vlivem osobního zájmu několika dřívějších úspěšných hráčů se však postupně ziskal opět zájem jak u dětí, tak i u rodičů a v sedmdesátých letech se na dřívější úspěchy opět navázalo. Zásluhu o to měli hlavně M. Dořičák s rodiči, kteří mu pomáhali (M. Jaroň, K. a M. Čanovi, S. Těhan, V. Ondřej aj.). Byly vybudovány šatny, upraven povrch starých dvorců, vybudována odrazová zeď se 3 minidvorcei a v r. 1978 se začalo se stavbou dalších dvou dvorců. Díky tomuto pracovnímu i tréninkovému úsilí dostavily se i úspěchy. V roce 1981 postoupilo dr. žáků do kraj. přeboru II. tř. kde se drželo do r. 1984. Při generačních změnách se do kraj. přeboru dostalo znovu v r. 1987. V té době se mládeži věnovali a dodnes s ní pracují další rodiče a trenéři, jako M. Dořičák, K. Kočib, J. Randýšek, M. Machmiller, A. Krének aj. Úspěšní žáci se dobře prosadili i v krajské soutěži dorostu v r. 1988. O dobrém zájmu v mládeži svědčí i to, že v r. 1981 staveb oddílů 3 družstva žáků a v posledních 3 letech dokonce 4 družstva. Mimo soutěže družstev hraje mládež i turnaje.

Družstvo dospělých hraje od r. 1978 v okresním přeboru, nebo v okr. soutěži. V roce 1980 si vybojovali postup do kraj. přeboru II. tr., kde hráli do r. 1982. Pak vlivem odchodu mladých hráčů na studia a vojnu sestoupili do okres. přeboru, kde se drží na 2. místě odvedes. Další dr. dospělých hraje t.zv. horstvou ligu, tj. okr. soutěž se střídavými úspěchy. V r. 86 skončilo na 2. místě, v r. 87 soutěž vyhrálo.

Mimo sportovní soutěže a treninky je zde samozřejmě i velká činnost pracovní, jak při údržbě dvorců^{stak} výstavbě sáten a okolí dvorců. Pro mládež se každoročně pořádala letní soustředění, např. v Bréclavi, v Novém Městě n.V., letní tábory mládeže, turistické akce a výstupy, táboráky, oslavy životních jubilejí členů atd.

V roce 1988 se započala dosud největší stavební akce a to výstavba centrální budovy se sociál. zařízení, možnost ubytování a stravování v hodnotě 1,2 mil. Kčs. Dále započala výstavba dvou nových antukových dvorců, 1 asfalt. dvorec a příjezdové komunikace. Stavby přesáhly i do dalších let. Celkem bylo v roce 1989 odpracováno 4.752 brig. hodin.

V roce 1989 pracoval výbor tenis. oddílu v tomto složení:

předseda - Tomáš Randýšek
 místopředs. a hospodář - Karel Kočib, jednatel - E. Ondřejová,
 pokladník - Mir. Nachmilner, metodik - M. Dořičák
 členové výboru - J. Kočib, Vl. Václavík, ing. J. Vičan.

Oddíl tenisu má 91 členů, z toho 29 mužů, 11 žen, 8 dorost., 4 dorostentky, 25 záků a 14 záček.

Oddíl má vyškolené 3 trenéry 4. tr., 3 tren. - 3. tr., 1 tr. - 2. tr.
 3 rozhodčí 2. tr., 1 rozhodčí - 1. třídy.

V soutěžích měl v r. 1989 oddíl 8 družtev a to:

2 druž. dospělých (A hrálo okr. přebor skup. A - získalo 3. místo
 B " okr. soutěž, získalo 4. místo.

Tenis
v r. 1989.

- dorost - družstvo A hrálo krajskou soutěž skup. B - dosáhlo 2. místa
 - " B " okres. přebor - " 6. "
- žáci - družstvo A hrálo kraj. přebor a sestupuje do kraj. soutěže
 - " B " okres. soutěž skup. A - získalo 2. místo
 - " C " " " " B - " 7. "
 - " D " okres. soutěž začín. žáků - " 1. místo

V rámci sehraři hráči oddílů celkem 58 utkání
 z toho získalo 35 vítězství, 22 proher a 1 zápas byl skrečován.
 Mimo to byly odehrány 4 přátelská utkání.

Z celé historie i přehledu práce i sport. výsledků je patrná usilovná a pevná práce oddílů, především však zájem o mládež. Bylo by zapotřebí, kdyby se obdobně výchově a užitečnému zaměření mládeže věnovala pozornost jak v jiných sportovních oddílech, tak i ve spolcích a organizacích v naší obci působících a tak pomohli vychovávat zdravou a fyzicky i morálně silnou a čestnou mladou generaci.

Čs. červený kříž

40 let :

Tato humanitní, všem občanům užitečná organizace, oslavila v roce 1989 v Žašově 40. výročí svého trvání,

Založena byla 26. 10. 1949 na ustavující schůzi, které se zúčastnilo 17 žašovských občanů a delegace okresního vedení ČSČK z Val. Meziříčí - Frant. Demel a Julius Janovský. V čele prvního zvoleného výboru byla učitelka p. Leopolda Zachrdlová.

V průběhu dalších let se ve funkci předsedy vystřídali
 - František Holíš, Václav Straka, MUDr. Stanislav Trenz,
 - MUDr. Stanislav Stránský a v posledních letech opět místní lékař MUDr. Zdeněk Velička.

Ve výboru, nebo jako aktivní dobrovolné zdravotníky, mimo uvedená jména, je možno uvést například:

- R. Zetková, A. Kerlovou, K. Bartoníkovou, J. Sladomníka,

Š. Šitavancovou, E. Jurečkovou, J. Geryka, J. Polácha, L. Tranzovou,
M. Pečivovou, J. Melichářkovou, Z. Poláčkovou, M. Jankšovou-Kubešovou,
R. Pospěchovou, Ž. Doudřejíkovou, L. Jankšovou, M. Novosadovou, J. Jas-
nou, J. Čáňovou, M. Jasnou, J. Frkalovou, E. Hajdovou, M. Kolečkovou,
J. Dosta'ovou, H. Jarošovou, V. Janíčkovou, A. Haubálkovou, Z. Porubovou,
L. Pospěchovou, J. Vašata, A. Jarošovou a mnoho dalších.

Zhodnocení 40 leté práce a činnosti ČSČK v Zašově bylo provedeno na slavnostní schůzi dne 2. září 1989, při níž předali zástupci okres. vedení ČSČK zašovské organizaci jednak diplom ČUV ČSČK, jednak byla ZO vyhodnocena jako vynikající a dobře spolupracující v projevech zástupců okresních orgánů i obecní samosprávy, jakož i zástupci místních organizací požárníků, Svazarma, Sokola a j., kteří současně poděkovali za stálou a dobrou spolupráci a pomoc při péči o zdraví. Zastoupeným a dlouholetým členům a členkám ZO ČSČK byly při této příležitosti předány diplomy a bylo též vzpomínáno těch členů, kteří se jubilea nedožili.

ČSČK se po celá léta účinně zapojuje do dění v obci nejen zdravot. službami, pořádáním kurzů první pomoci, přednáškami, účastí v přípravě CD a eviček, ale i nábořem dárců krve, sběrem léč. bylin, konáním společenstevních zábav, vlastivědných zájezdů atd. I tato činnost byla vyzvednuta a zhodnocena.

Po slavnostní schůzi pokračovala zábavná část na vyletišti požárníků v odpoledních i večerních hodinách.

Při výroční schůzi ZO ČSČK, konané 12. 12. 89, přednesl předseda ZO MUDr. Velická podnětný a otevřený projev, ve kterém zhodnotil jak současnou politickou situaci ve státě po svržení komunistické totalitní moci, tak i zrekapituloval léta útisku a represí, kterými minulý režim budoval své nadvládní postavení v ČSR po únoru 1948 a okupaci 1968.

ČSČK
v r. 1989:

Projevil též naději na další demokratický vývoj v naší republice i v jednotlivých spolecích.

Rekapituloval činnost ZO ČSČK za r. 1989, ve kterém byly uspořádány - v březnu při eten. schůzi beseda o knize, kterou připravila etenka ZO, učitelka A. Porubová dle knihy M. Šuleové, "o mládí bratři Čapků". Zájezd za krásami valašska byl obsazen a dobře hodnocen. Dobrou úroveň má trvale zdravotní zabezpečení sport. akcí, pořádaných jak TJ Sokol, tak i Svažarmem. Úspěšně byl zajištěn i sběr léčivých rostlin a druhů našich savců.

V závěru se vyslovil MAdr Velická kriticky k současně úrovni našeho zdravotnictví, jak co do vybavenosti nemocnic a středisek, tak i ohledem k zdravotí a kultuře občanů, stavu ekonomiky i ekologie, škodlivých návyků u občanů a mládeže, což je rovněž dědičství uplynulých 41 let komunistické nadvlády. Na nápravu i řešení problémů tohoto druhu, na aktivní pomoci sociálním a zdravotním případům, zajišťování dárení krve, sběr léčiv, na pomoci lidem nemocným, opoštěným a trpícím bude třeba zaměřit budoucí činnost ČSČK jak v obci, tak i ve státě. Je pro naši společnost nezbytné, aby tento herní program přivedl do řad ČSČK i další - především mladé členy.

Jednotlivé politické a společenské organizace, Osvětová beseda a občanské konání v r. 1989 následující akce:

Kulturní,
společenské,
vzdělávací
a politické
akce r. 1989:

8. 1. - výroční schůze ZO požární ochrany - hodnotila práci v roce 1988;
14. 1. - VO KSC - pořádala Přátelský ples - prodáno 30 vstup.;
19. 1. - ZO Svazarm - výroční schůze v budově Svazarmu;
21. 1. - ZO SPO - konal Požární ples v sále OB - 79 vstup.;
28. 1. - VO ČSL - pořádala Sousedský ples - " - - 170 " ;
4. 2. - SRPŠ při ZŠ konal Přátelský ples - " - - 298 " ;
11. 2. - TJ Sokol - odd. kopané - masťarní ples - " - - 130 " ;
12. 2. - " - " - " - karneval pro děti - odpoledne;
14. a 15. 2. - proběhlo v sále OB školení PD CO pro občany;
18. 2. - VO SSM pořádala Mladěžnický ples v sále OB (68 k.);
26. 2. - ZO Čes. svazu chovatelů - výroční schůze;
4. 3. - Občan. výbor č. 2 - přednáška dr. Bureše ze Vsetína o cestě do Holandska a Belgie (solidarity) na MNV - 45 účast.
10. 3. - OV č. 2. - přednáška dr. Veličky „ Životní prostředí a jeho vlivy na zdraví “ - v sále MNV - 30 účast.
11. 3. - spojené Občan. výbory slavily MDŽ s vlastní zábavou;
20. 3. - proběhly kvalifikační přehrábky místních tanečních skupin, které pořádalo OKS Vsetín;
21. 3. - proběhla výroční člen. schůze jednoty v sále OB;
25. 3. - ZO Svazarm uspořádal ve svém areálu motoristickou burzu, za účasti téměř 1000 zájemců z okolí;
25. 3. - OB Zašova zajistilo estrádu ostravských umělců pro ženy, vybrané míst. organizacemi „ Ženy - víno - zpěv a láska “ - s Jos. Kobrem, účast 150 žen.
28. 3. - Svazarm svolal do sálu OB školení řidičů;
30. 3. - Rada MNV svolala do sálu OB veřej. schůzi občanů;

- 31.3. - v sále OB slavnostní schůze ZO ROH zaměstnanců zákl. školy spolu s oslavou Dne učitelů;
- 3.4. - žáci 3.-5. tř. ZŠ účastnili se divadel. představení „Od plátničky k dechovému kvintetu“ - účast 129 žáků;
- 4.4. - žáci 1.+2. tř. ZŠ na div. představ. „Pohádky pěti prstů“ - 77 ž.
- 21.4. - v sále OB další kvalifik. přehrávky taneč. hudeb. - OKS vsetín;
- 27.4. - žáci 5.-8. tř. ZŠ na literár. dram. představení v sále OB „Dobrý den - či ruku líbám“ - účast 144 žáků
- 1.5. - oslava Svátku práce - 1. máj v Zubří a okol. městech;
- 15.5. - žáci 6.-8. tř. ZŠ na pořadu „Dueta z oper B. Smetany-149 ž.“
- 17.5. - Červený kříž v rámci schůze měl přednášku s diapositivny; K. Švece „Na kole po západní Evropě“ - 42 účast.
- 22.5. - 1.+3. tř. ZŠ na divad. představ. „Popelka“ - 131 žáků
- 8.6. - 6.-8. tř. ZŠ na koncertě „Slovanské tance“ - 155 ž.
- 9.6. - 2.-5. tř. ZŠ na představení „Kouzlo tance a pohybu“ - 149 ž.
- 10.6. - Myslivecké sdružení pořádalo „Červenou noc“ v Matyři;
- 15.6. - ukončení tanečních kursů žáků ZŠ v sále OB;
- 17.6. - Dětský den - zábavké odpoledne na hřišti kopané za účasti 200 dětí; 100 dospělých;
- 18.6. - OV č. 2 pořádal výlet v areálu požárnicků, hudba Akord, a skupina historického šermu Renegát KP Rožnov, účast 90;
- 30.6. - VO ČSL pořádala zábavu v sále OB, účast 157;
- 1.7. - ZO Čes. svazu chovatelů uspořádala výstavu dom. zvířat;
- 1.7. - ZO požár. ochrany na vyletišti pout. zábavu - úč. 320;
- 1.7. - TJ Sokol - odd. kopané - pout. karneval na hřišti - úč. 1000;
- 2.7. - " " " pout. zábava na hřišti - účast 180;
- 1.7. - Svazarm ve svém areálu 2. motor. burzu - účast 800;
- 13.8. - ZO požár. ochr. na vyletišti zábavní odpo. - úč. 120;
- 24.8. - ČČK - přednáška dr. Veličky „Umění zdravě žít“ v sále na MNV - účast 42 obč.

- 2.9. - Místní organizace ČS. červeného kříže konala slavnostní schůzi k 40. výročí založení ZO v Zásově a po ní zábavu na vyletišti požárníků - účast 140 občanů;
- 9.9. - jubilei - padesátileti z ročníku 1939 se sešli v sále OB - 35 úč.
- 16.9. - jubilei - šedesátileti z ročníku 1929 měli sraz v sále OB - 40 úč.
- 17.9. - MO rybářského svazu pořádala výjet. odpoledne na vyletišti - 120 úč.
- 30.9. - bylo uskutečněno setkání příbuzných z rodiny Malíků v sále OB;
- 7.10. - SPOZ při MNV zorganizoval besedu s důchodci v sále OB za účasti 89 důchodců, 69 účinkujících a hostů;
- 14.-15.10. - byla v sále OB instalována výstava prací místních lidových výtvarníků a rodáků z oboru malby, dřevorezby, vyšívání, háčkov.
- 20.10. - v sále OB proběhly kvalifit. přehrávky děch. hudby - OKS kseth.
- 28.10. - sešli se jubilejní společníci 40 letí z roč. 1949;
- 4.11. - v sále OB konána hodová zábava, pořádal ČSŽ; účast 68;
- 10.11. - OB uspořádala „Hovory s mládeží“ s přednáškou o toxikomanii. Následovala taneč. zábava s diskotékou.
- 18.11. - OB zapůjčila pro občany estrádu ostrav. umělců „Zelená kapela“;
- 25.11. - členové výtvar. kroužku při OB uspořádali zájezd do Brna kde navštívili Moravskou galerii - účast 45;
- 1.12. - OB pořádala hudeb. akademii žáků kurzu hudeb. výchovy;
- 3.12. - MO ČSL uspořádala Mikulášskou nadílku pro děti;
- 8.12. - Občanské fórum z Val. Mezirčí svolalo celooobecní schůzi;
- 13.12. - byla opět celooobec. schůze svolaná Občanským fórem.
- 16.12. - TJ Sokol, odd. kopané konal svoji výroční schůzi;
- 17.12. - ZO svazu požár. ochrany měl též svou výroč. schůzi.

Mimo tyto kulturní, zábavné a společenské akce, evidované osvětovou besedou, MNV nebo organizátory, proběhly v roce 1989 i jiné akce, např. sportovní turnaje občanských výborů (stolní tenis, odbíjená, kopaná), dále i

Jiné akce:

turistické výstupy po okolí a do Beskyd atd.

Osvětová beseda průběžně pořádá kurzy a výuku hry na akordeon (učí p. Marta Porubová, návštěvnost 8 dětí);

Zašovské hudební soubory:

V rámci zájmové umělecké tvorivosti a činnosti v obci uacvičovaly a veřejně vystupovaly v obci i okolí tyto místní hudební soubory:

- 1) dechová hudba ZAŠOVJANKA - kapelník ing. Václav Žvoniček
- 2) taneční soubor SPEKTRUM - " - Mirek Borovička
- 3) " " AKORD - " - ing. Pavel Špůrek
- 4) " " HORNANKA - " - Ludvík Poruba
- 5) " " POHODA - " - Zdeněk Sladomník
- 6) cimbálová muzika ZAŠOVJAN - primas Zdeněk Sladomník

Dětský soubor:

Scházel se také dětský pěvecký a recitační soubor při ZŠ, který střídavě vedly učitelky Věra Kolečková a Anna Macháčková.

Výtvarný kroužek:

Individuálně pracovali členové výtvarného kroužku při OB, kteří každoročně pořádali v obci výstavku svých prací.

V kalendářním přehledu akcí za rok 1989 nejsou uvedeny pravidelná utkání sportovních oddílů TJ Sokol, konaných v rámci soutěží v kopané, tenisu i v šachu.

Setkání rodiny Malíkových

Rodina Malíková patřila v Zašově k velmi početným rodinám a to zásluhou jejích pradědečka Aloise Malíka, narozeného v r. 1867[†] (1939), který měl se svou manželkou Veronikou, rozenou Pečivovou celkem 10 dětí. Z nich jsou dosud naživu 3 sourozenci; Bernarda, Oldřich a Augustina. Anička zemřela r. 1894 jako dítě.

Členové rodiny, žijící v Žašově, se rozhodli pozvat ostatní příbuzné, žijící na různých místech Moravy i Čech, na setkání, které připravili na sobotu 30. září 1989. Sbláždili se do sálu OB, odtud nejdříve zašli na hřbitov, aby tam na hroby rodičů, prarodičů a sourozenců položili kytičky.

Slavnostní zahájení pak v sále provedl Stan. Škrobák, který všechny přivítal a pak si připili na toto historické setkání a dobré zdraví. Z široce rozvětvené rodiny, v dnešním rozsahu 4 generací, se jich sešlo více než 120. A to se ještě nejméně 30 dalších omluvilo.

Po dobré obědi i dalších pohádkách, o které se postarali místní Malici, Pečenkovci i Škrobákovci, následovala družná zábava a beseda o osudech jednotlivých větví rodiny, o mnech a pravnučích atd. K zábavě přispěla i hudební skupina Pohoda, při níž si mladší i zataučili, jakož i věčná tombola, do které každý z rodiny něčím přispěl. Všichni účastníci si toto vydařené setkání velmi pochvalovali a byli za svolání organizátorům povděční.

Pro připomenutí zaznamenal jsem jména 10 dětí A. Malika:

- 1) Nejstarší byla Emilie (r. 1892), ⁺¹⁹⁸³ provdaná za Ludvíka Dobráše. Žili v Mušově na již. Moravě. Měli 2 dcery Drahuši a Líbuši.
- 2) Bohuslav (r. 1896) měl za manželku Andělu roz. ze Zubří. Bydleli v Žašově č. 20. Měli 5 dětí - Vlastu, Oldřicha, Miladu, Jaroslava a Elišku.
- 3) Irena (r. 1898), provdaná za Rudolfa Škrobáka. Bydleli v Žašově, č. 235. Měli 4 děti - Stanislava, Verušku, Zlatu a Zdenku.
- 4) Marie (r. 1901) byla svobodná. Zemřela v r. 1975 v Janově dčkovéč v Rokytnici u Přerova.
- 5) Bernarda (r. 1907), provdaná za Josefa Pikulu. Bydleli v Žašově č. 16, měli 4 děti - Annu, Jiřího, Vojtěcha a Miladu. Dosud žijí.

- 6) Alois - (r. 1905), ^{č. 348} měl za manželku Marii, roz. Holšovou.
Zemřel v r. 1987 a měli 3 děti - Stanislava, Annu a Marii.
- 7) Olga (r. 1903) měla za manžela Jana Cabáka. Žili v Zubří, Svinově,
na důchodě u Věr. Škrobáka v Žašově. Děti neměli. Zemřela 1982.
- 8) Božena (r. 1912) provdaná za Ladislava Janoška, zemřela
jā v r. 1941. Měla 2 syny - Ladislava a Oldřicha.
- 9) Oldřich (r. 1910) dosud žijící v Žašově č. 349, má za
manželku Matyldu, roz. Malinákovi. Mají 3 děti - Milana, Oldřicha
a Věru.
- 10) Augustina (r. 1916), žije v Praze, provdaná za Františka
Suchého. Mají 4 děti - Ruženu, Františka, Miroslava a Lubu.

Výrobní a obchodní prorazy:

V roce 1989 působily v Žašově následující výrobní a
obchodní provozovny:

- 1) Podnik místního hospodářství (drobné provozovny);
- 2) Jednotné zemědělské družstvo POKROK
- 3) LIPTA - provoz Žašová
- 4) Městský podnik služeb Valaš. Meziříčí
- 5) Výrob. družstvo PURO systém
- 6) JEDNOTA spotřeb. družstvo
- 7) POTRAVINY - prodejna Pramen
- 8) Soukromí podnikatelé

O výsledcích činnosti některých provozoven se podařilo získat
alespoň stručné zprávy:

Drobné provozovny MH:

V roce 1989 pracovaly drobné provozovny místního hos-
podářství pod vedením Ladislava Malináka (č. 248),
který vedení převzal od 1. 11. 1988. Současně vykonával

i funkci místopředsedy MNV Žušova. Místní hospodářství mělo mimo vedoucí - správním středisko tato další provozní střediska:

- 1) Zemní stroje, doprava, zámečnictví
- 2) Stavební práce
- 3) Stolárna
- 4, Kládění podlah - PVC, guma aj.
- 5, Elektroudržba
- 6, Autoúdržba
- 7, Sběrna prádla a oděmí pro čistírnu
- 8, Prodejna ovoce a zeleniny
- 9, Smuteční obrádky sň se hřbitovem
- 10, Kotelna pro 64 byt. jednotek
- 11, kult. olům a pohostinství ve Vesele
- 12, Dům sociální péče ve Stríteži

Podnik místního hospodářství měl v r. 1989 43 stálých zaměstnanců (z toho 36,5 dělníků a 6,5 TH pracovníků) dále pak 10 pracovníků na dohodu - vesměs důchodců.

Z významnějších úkolů, které MH v r. 1989 zajišťovalo, stojí za zaznamenání následující:

- účast na výstavbě čistírky odpad. vod pro celou obec;
- výstavba obecní kanalizace;
- zemní práce při pokračující výstavbě plynofikace obce;
- dostavba a rekonstrukce budov a komunikací v areálu provozovny MH;
- účast při pokračov. stavby mostu uprostřed obce;
- " - při stavbě centrální budovy a kurtů v tenis. areálu.

V roce 1989 vykazaly drobné provozovny místního hospodářství hodnotu objemu vykonaných prací ve výši

5 milionů 625 tisíc Kčs.

Čistý zisk odvedený MNV činil 564 tisíc Kčs.

Práce pro obyvatele obce činily 34% z celk. objemu. Průměrný výdělek dělníků dosáhl 16,20 Kčs/hodinu. Majetek DP MH včetně materiálu, DKP a. j. činil dle inventur 1, 707 tis. Kčs.

Základní prostředky, které jsou majetkem MNV, jsou ohodnoceny v pořizovacích cenách - bez odpisů v celkové výši 1 mil. 730 tis. Kčs.

Jednotné zemědělské družstvo POKROK:

Také v zemědělství byla v r. 1989 zahájena přestavba hospodářství. Pracovníci družstva měli z připravovaných změn obavy a výsledky obouleté za r. 89 jejich obavy potvrdily. Například uvádějí, že přestavba velkoobchodních cen a prodejních cen nic nevyřešily, protože vysoká daň z mezd a zvýšené nákupní ceny pohltily možný přírůstek. Negativní ohl. mělo pro družstvo i to, že JZD ne získalo diferencní příplatky za horší přírodní podmínky, přesto že podmínky na katastru nejsou srovnatelné s méně položenými družstvy např. na Hlavě.

V rostlinné výrobě splnili svůj plán na 96,9%, pokles byl u zrnin i pícnin. Kvalita zrnin však byla velmi dobrá. Dodávky zrnin do státních fondů splnili a za 1 tunu utřžili 2.264,- Kčs. Náklady na výrobu 1 tuny ale dosáhly 2.237,- Kčs bez započtení poměrné části ztrát střediska dopravy a mechanizace. Výsoké výrobní náklady byly i u pícnin a krmiv. Horkovzdušná sušárna vykázala ztrátu 444 tisíc Kčs.

V živočišné výrobě splnili plán hrubé produkce na 102,3%. V dodávkách mléka se umístili na 5. místě v okrese, což je o 1 místo lepší než v r. 1988, při čemž bylo mléko zařazeno z 98,3% do 1. jakostní třídy. Plán výroby hovězího masa sice splnili na 100,7% při zhoršené náitkovosti, ale při vyšších nákladech na výrobu - cca o 20% vyšších, než v

družstevně obdobných, takže výroba vykázala ztrátu 1,906 tis. Kčs. Výroba vepřového masa sice vykázala zisk 111 tis. Kčs, ale úroveň předchozích let docíleno nebylo.

Nadále je rentabilní výroba drůbežového masa - vykázala zisk 949 tis. Kčs. V roce 1989 vyzkoušelo družstvo poprvé výkrm husí. Celkový objem živočišné výroby byl splněn na 98,94%.

Zemědělská výroba skončila za rok 1989 ztrátou ve výši 1,706 tis. Kčs. Ztrátu na zemědělské výrobě vykompenzovala zisk z nezemědělské přidružené výroby, takže v celkovém výsledku se družstvo umístilo na 4. místě v okrese.

Z výsledného zisku byly odtovány fondy odměn a rozvoje, byly též financovány investice ve výši 4,655 tis. Kčs - např. stavba telefontu ve Vidci, pasklizňová linka na zrniny v Zašově, kryté hnojiště ve Vidci, příjezdová cesta k polnímu letišti atd.). Stroje byly zakoupeny za 2,636 tis. Kčs.

Průměrná měsíční mzda pracovníků družstva dosáhla v roce 1989 výše 2.707 Kčs (v r. 1988 byla 2.716,- Kčs).

V roce 1989 vedl provozovnu v Zašově p. Josef Grulich. Bylo zde zaměstnáno 60 pracovníků.

Hrubý objem výroby dosáhl hodnoty 10,250 tis. Kčs.

Z investičních akcí je možné uvést v r. 1989 například napojení provozovny Lipta na obecní vodovod a instalaci odsávací v dílně "Vyhlička".

LIPTA
vyr. družstvo
provozovna
Zašová :

Měst. podnik služeb: Městský podnik služeb Valaš. Meziříčí měl v obci 3 provozovny.

- provoz stolařství, čalounictví a zpracov. polystyrenu
- provoz kadeřnictví a holičství (v domě služeb)
- sběrna a oprava obuvi

PURO systém: Výrobní družstvo PURO systém vedl dr. Mikvánek a jeho činnost se zaměřovala převážně na projekci a konzultaci čistých výrobních a obslužných zařízení.

Jednota s.d. Vsetín:

Jednota - spotřeb. družstvo Vsetín

mělo v obci 10 prodejních provozoven, a to:

- 1) obchod potravinami a smís. zbožím (býv. Křesťa)
- 2) " " v horní části obce - nově vystavěný
- 3) prodejna masa a uzenin (u průh. prodejny)
- 4) obchod průmyslovým zbožím
- 5) prodejna textilu
- 6) " obuvi
- 7) knihárna
- 8) prodejna papírnictví, drogerie, hračky
- 9) pohostinství - dolní (u frůtků)
- 10) " - " - uprostřed obce

Pramen: Potraviný Ostrava - prodejna Pramen - uprostřed obce

Soukromé podnikání:

Soukromí podnikatelé

byli v r. 1989 zcela omezení. Za zmínku stojí zahradníci, které provozoval ing. Old. Lev, opravy obuvi - Ed. Jamš a popis. hřbitov. pomníků - K. Helis.

Činnost škol, sociálních a zdravot., náboženských
a osvětových institucí v obci:

V základní škole byl ředitelem Paed. Dr. Old. Lutera, zástupcem učitelka Eva Chovancová; vyučovalo celkem 22 učitelů -

J. Snížková, H. Randýsková, A. Porubová, V. Chlevišťánková, M. Hrabánová, J. Holišová, L. Malinářková, J. Konečná, J. Němcová, Y. Čmelíčková, E. Chovancová, M. Schmiedová, P. Nováček, M. Špůrková, R. Kolomazníková, E. Štorková, J. Vašek, A. Macháčková, V. Krčmora, J. Krčmář a J. Němce, který působil i jako výchov. poradce.

Škola vyučovala 396 žáků, z toho 193 na 1. stupni (1.-4. ročník) a 203 na 2. stup. (5.-8. roč.).

Jako vychovatelky zde pracovaly J. Macháčková a J. Martínáková.

Ve funkci školnice pracovala E. Petřeková, s ní spolupracovaly 4 uklízečky.

Významnějšími investičními akcemi v r. 1989 bylo zakájení přístavby a rekonstrukce školní kuchyně a jídelny. Po dobu uzavření kuchyně se dovažela strava ze škol. kuchyně Val. Meziříčí - Šafaříkova ul. Jídelna byla provizorně umístěna ve školní tělocvičně, což komplikovalo vyučování tělocviku a přinášelo i další problémy, jak poškození zařízení a podlah, tak i hygienické.

V roce 1989 se dále léž rekonstruovala školní kotelná - převedení na vytápění zemním plynem - bližší informace popsány na str. 100.

Základní
škola:

Mateřská škola:

V nové mateřské škole se učí již od r. 1981 a vede ji stále ředitelka paní Jadráková. Jako učitelky zde působí Ruž. Bártková, Et. Štěpánová, H. Goldová, V. Michalčáková a M. Rupenthalová.

Ve škole je celkem 94 dětí ve 3 odděleních pro 3-4-5 leté děti (34 - 32 - 28 dětí).

Vybavení školky je na velmi dobré úrovni, jak prostorově, tak inventárně.

Všechny děti se ve škole stravují, dostávají zde dopolední svačinku, pak oběd a odpolední svačinku. Ráno školka začíná od 7^{1/2} a zavírá v 16 hodin odpoledne. Na vykažky chodí děti denně podle počasí a mají k dispozici i vlastní hřiště a zahradu vybavenou vhodným cvičeb. nářadím.

V roce 1989 vedla stravování A. Kocišová s provoz. personálem - celk. 5 pracovníků.

Jako školnice pracovala B. Stodůrková.

MNV přispěl na provoz školky ve svém rozpočtu částkou 60 tis. Kčs.

Dětský domov:

Dětský domov je umístěn v rekonstruované a přístavbou rozšířené bývalé obecní škole. Přístavba zahrnuje hospodářský a stravovací objekt.

Dnešní kapacita domova je 30 dětí, které jsou zde ve věku od 3 do 18 let, příp. déle, pokud další studium pokračuje po 18. roce.

Provoz a výchovu zajišťuje 16 zaměstnanců, 8 výchovných a 8 provozních.

Ředitelkou domova je p. Jar. Štěpán, býv. učitel na ZŠ v Žasově, který v obci bydlí.

Kapacita DD je plně vytěžována dětmi, které buď rodina nemá nebo které jsou z rodin vyjmuty na základě soud. rozhodnutí z důvodu ohrožení jejich výchovy. Systém výchovy je prováděn ve 2 skupinách po 15 dětech různého věku, s respektováním zásady nerozdělování sourozenců. Děti sem přicházejí z okresů Ksetín, N. Jičín, Šumperk, Dstava, Frýdek-Místek, Přerov a Karviná.

Z DD děti docházejí do místní mateřské i základní školy, starší děti dojíždějí do odbor. učišť, 1 chorazec dokonce studuje na vojenské vysoké škole ve Vyškově. V r. 1989 bylo doplňování dětí provedeno v 7 případech.

S domovem spolupracoval Svaz žen Žasová, dále obc. výbor E-3; Teda Rožnov, LOANA Rožnov, Gumdrny Žubří a Měst. knihovna Rožnov. Tyto podniky umožnily m. j. též rekreaci dětí v letních táborech, např. v Hutisku-Zátopci, v Bílé-Mezivodí, ve Vel. Karlovicích (Z. Ksetín), čímž se umožnilo čerpaní RD zaměstnanců DD a současně ji doplnila zdravotní a výchovná činnost.

V r. 1989 byly v DD prováděny práce na připojení objektu k obecní kanalizaci a úpravy rozkopané zahrady po kanalizaci.

Místav soc. péče pro mládež, umístěný v budovách bývalého kláštera, sirotčince a soukr. školy, vystřídá zde dříve umístěný domov důchodců. Je nyní určen pro mentálně a z velké části i tělesně postižené chlapce.

Místav,
sociální
péče:

Současná kapacita - 125 svěřenců ve věku 15-26 roků, je plně vyčerpávána. Jsou však zde též umístěni i starší svěřenci, kteří zde zůstali z bývalého domova důchodců, z nichž nejstarší - p. Kabeláč má 68 let.

V ústavu je zaměstnáno 65 zaměstnanců, vedoucí je paní Franková.

V r. 1989 byl ústav připojen na rozvod zemního plynu, čímž se podstatně usnadnilo jeho vytápění.

Zdravotní středisko: Zdravotní středisko, umístěné v přestavěném objektu byv. Kerlových vil, má zde 4 ordinace.

Jako obvodní lékař zde působí MUDr. Zol. Velička. Jeho obvod zahrnuje obce Zašovou, Veselou, Strážez a působí i jako závodní lékař státních lesů pro cca 600 zaměstnanců.

V Zašové ošetřuje také chovance ústavu soc. péče a Dětského domova. Průměrný počet ošetřovaných je cca 1200 měsíčně, t. j. asi 15.000 ročně.

V dalších ordinacích pracují:

- v dětském středisku - MUDr. Jiří Moliš,
- v zubním - " - MUDr. Nad. Pelcová;
- v ženském - " - MUDr. Meřinský.

Místní knihovna: Místní knihovna je pobočkou Městské střediskové knihovny Valaš. Meziříčí, která ji doplňuje a obměňuje knižní fond, jednak se i metodicky a provozně o knihovnu stará.

Knihovnu vede učitelka p. Eva Štorková, které pomáhá sl. Anna Martinková z č. 35.

V roce 1989 měla knihovna vlastní fond 7.108 svazků a odebírala 18 různých časopisů.

Knihovnu navštívilo celkem 430 čtenářů, z toho 305 dětí, kteří si vypůjčili celkem 13.800 knih.

Z toho bylo 7909 knih pro dospělé

5891 " " děti.

6839 " bylo z kategorie naučných

d. j. téměř polovina z celkových vypůjček.

Pracovnice knihovny organizovaly v r. 1989 celkem 26 kulturních a propagačních akcí, z nichž 14 zajistily odborné pracovníce středisk. knihovny Kal. Meziříčí.

Knihovna je otevřena v úterý a ve čtverek, a to 6 vypůjčnických hodin týdně.

Obec Žašová je v religiozitě orientována převážně na vyznání římsko-katolické. I v minulosti byla jen malá část populace vyznání evangelického či bez vyznání. Současný stav je dosti nevyhraněný.

V roce 1989 byla v létě organizována podpisyvá akce na podporu výzvy moravských katolíků (31 bodů), adresovaných vládě. Juto akci podepsalo asi 300 věřících. Upozornění na dodržování práv a zájmy katolíků bývalo souběžně zasíláno i kardinálu Františku Tomáššovi, který vícekrát n. darmo intervenoval u presidenta Husáka a vlády.

Nedělních bohoslužeb v Žašové (7:30 a 10:30)

Náboženský
život v
obci:

se pravidelně zúčastňuje kolem 400 věřících. K vynořování náboženství se přihlásilo asi 120 žáků ZŠ (včetně Veselé), t.j. asi 30% celkového počtu. Ročně se v kostele křtí asi 30 dětí a církevně je oddáváno 12-15 snoub. párů.

V období let 1987-89 se v kostele a na farsě zajišťovaly různé rekonstrukční a opravné práce, jako nová elektroinstalace, stavební rekonstrukce přízemí fary s výměnou podlah, s instalací ústřed. vytápění, s vybudováním odpadů a připojením na obecní kanalizaci, vybudování soc. zařízení k používání i pro pouťáky a účastníky bohoslužeb (v přízemí fary), zařízení nové farní kanceláře u vchodu do fary - z místnosti bývalé orlovný; a vybudování koupelny a soc. zařízení v 1. poschodí při bytě faráře.

Občanské fórum v obci:

Pod vlivem celostátně významných událostí v listopadu a prosinci 1989, které vedly k nenašimněnému svržení komunistické nadvlády, panující v ČSR totalitním způsobem od února 1948, byly i v Lašově svolány ve dnech 8. a 13. prosince 89 veřejné schůze občanů.

V přeplněném sále Osvětové besedy řídili schůze mimozašovní občané z kat. Mezirčic, kteří v rámci okresu ustavili organizaci Občanské fórum. Obě schůze byly velmi bouřlivé a byly na nich vzneseny útoky a obviňování jak proti některým

místním funkcionářům KSČ, kteří v minulosti v obci působili, tak i proti vedem MNV a některým učitelům ZŠ. V minulosti postizem' občane', zvláště někteří členové lidové strany a vyloučením učitele, obviňovali oterřeně bez zábran za sva' postizem' i za stav ekonomiky a morálky jak funkcionáře KSČ, tak i občany, kteří se vlivu KSČ podrobovali.

Organizace občanského fóra se v Lašově ustavovala a formovala postupně až v počátku roku 1990.

LEDEN -

- gener. tajemník ÚV KSČ M. Jakeš byl na návštěvě na Kubě;
- v Indii byl vykonán rozsudek smrti nad vrahy minister. předsedkyně Indiry Ghandiové;
- v Paříži konána mezinátr. konference o zákazu chem. zbraní;
- v Japonsku zemřel císař Hirohito ve věku 87 let. Vládl od r. 1926, nástupcem se stal syn a korunní princ Akihito;
- 15. ledna se uskutečnila v Praze na Vacl. nám. vzpomínková shromáždění k uctění památky Jana Palacha, který se zde před 20 lety upálil na protest proti okupaci ČSR v r. 1968 vojsky Varšavské dohody, hlavně SSSR. Pohotovostní jednotky VB a StB toto shromáždění tvrdě rozháčely a 91 občanů zatkly.
- 20. ledna se stal 41. prezidentem USA George Bush.
- 26. " byla zveřejněna zpráva o vývoji nátr. hospodářství ČSR za r. 1988, podle níž vzrostl ndr. důchod o 3%, zrostal však sortiment a kvalita výroby, trval rozpor mezi nabídkou a poptávkou v zboží i službách, plátr výstavby bytů splněn na 84%, osobní spotřeba dále vzrostla.

Významné
události
ve světě
a ve státě:

- koncem ledna byl na prac. návštěvě Iraku premiér L. Adamec.

ÚNOR -

- 1. února - v Praze na prac. návštěvě polský prezident
Wojciech Jaruzelski;

11. února - zahájena sport. část Spartakiády 1990 závody
lyžařů v Kremnici (Bílá stupa SNP);

16. února - premiér L. Adamec v SSSR na jednání s před-
staviteli vedení M. Gorbáčovem a N. Ryzžkorem;

BŘEZEN -

6. března - ve Vídni zahájena konference o europ. bezpečnosti;

17. - - - v Praze na jednání palest. prez. Jásir Arafat;

DUBEN -

- M. Gorbáčov na stát. návštěvě v Británii, Irsku a Kubě;

- gen. taj. úv KSČ M. Jakeš na návštěvě Vietnamu, Laosu,
Kambodže a Sýrie;

- 12. 4. - v ČSR na návštěvě předseda Jugoslaviie R. Djindjarić;

- 16. 4. - v anglickém Sheffieldu při fotbal. utkání nšlapáno
108 diváků - největší tragédie v historii kopané;

- 17. 4. - premiér L. Adamec na jednání v NDR - Berlín;

- 19. 4. - v Praze opět Jásir Arafat z Palestiny;

- 24. 4. - bylo oznámeno, že z ČSR bylo již odsunato 700
sovět. tanků a 5.300;

- koncem dubna zahájili studenti v Čínském Pekingu
rozsáhlou stávkou za demokratizaci Číny;

KVĚTEN -

- oslavy 1. máje v Praze byly konány pod heslem: „Jednotně cestou
přestavby a demokratizace za socialismus“;

3. 5. - do Prahy přijel na prac. návštěvu prezident NDR E. Honecker;

13. 5. - maďarská vláda pozastavila práce na vodním díle na Dunaji
Nagyymaros;

17.5. - do Prahy přijel na prac. návštěvu prezident Rumunska N. Ceaučescu;

ČERVEN -

- 3.6. - v SSSR na sibiř. trati za Uralem (Čeljabinsk-Ufa) velké železniční nehěštěti způsobem výbuchem plynu z poškozeného potrubí;
- Prezident SSSR Gorbačov na stát. návštěvě NSR;
  - Charta 77 vydala provolaání „Několik vět“, které občane' ČSR podepisovali. StB počalo tyto občany vyšetřovat z důvodu nesouhlasu s polit. režimem u nás. Tyto několikrát opakované pohovory vyústily v dalších měsících v kadrové i finanční postihy, odvolávání z ved. míst, zákazů vycestování do zahraničí na služeb. i soukromé cesty ap. Ze zájmových občanu' postihla represe např. ing S. Gajdu a ing J. Krápu;

ČERVENEC -

- 1.7. - ve Vratislavi uzavřena dohoda mezi Polskem, NDR a ČSR o ochraně životního prostředí;
- 4.7. - M. Gorbačov navštívil Francii;
- 6.7. - v Maďarsku zemřel stranický a stát. funkcionář J. Kádár;
- 10.7. - prezident USA G. Bush na stát. návštěvě v Polsku a 11.7. v Maďarsku;
- 12.7. - vláda ČSSR odsouhlasila jmenování nových biskupů a to Jos. Koukala v Litoměřicích, Frant. Vanáček v Olomouci, Frant. Tondra ve spíšské diecézi a Ján Šokola v Trnavě;

SRPEN -

- 21.8. - v Praze na Václav. nám. uspořádána občany demonstrace k 21. výročí okupace ČSR armádami Varš. smlouvy, které se zúčastnili i občane'-turisté z Polska a Maďarska. Bezpečnost účastníků tvrdě rozháčeta.

ZÁŘÍ -

- premiér L. Adamec na prac. návštěvě v Rumunsku;
- se začátkem škol. roku zahájen nácvik na Spartakiádu 1990;

RÍJEN -

- premiér L. Adamec jednal v Iraku, Egyptě a Rakousku;
31.10. - maďarský parlament schválil zastavení výstavby společného vodního díla na Dunaji - Nagymaros;

LISTOPAD -

12.11. - v Římě byla papežem Janem Pavlem II. slavnostně prohlášena za svatou česká patronka blahosl. Anežka Přemyslovna, dcera krále Přemysla Otakara I. a sestra krále Václava I. - zakladatelka a 1. abatyše kláštera na Františku v Praze. Putě do Říma se zúčastnil velký počet občanů věřících z Československa;

17.11. - ve výroční den 50. let od uzavření českých vysokých škol a poprav studentů německými okupanty (Mezinárodní den studentstva), uspořádali pražští studenti povolené shromáždění Na Albertově. Po projevech se reformoval průvod studentů, který zamířil do středu Prahy. Účastníci provolávali hesla proti komunistickému režimu a na podporu demokracie. Na Národní třídě byl průvod zastaven pohotovostními jednotkami bezpečnosti; obklíčen a účastníci byli brutálně zmláceni. Při rozhánění účastníků bylo více než 500 studentů zraněno.

Tento surový čin se stal počátkem politického převratu v ČSR, při němž poržyla komunistická totalitní moc po téměř 42 letech od února 1948 svou nadládu. Studenti zahájili stávkou, postupně se k nim přidali hereci divadel, kulturní pracovníci aj.

23.11. - od 13 hodin se začali pražané shromáždovat na Václav. náměstí a v 16 hod. k nim z balkonu budovy Melantrichův pronikl Václav Havel, při čemž vyzval armádu a Bezpečnost, aby nesla proti lidu.

- Ze signatářů Charty 77 se začalo tvořit hnutí Občanské fórum.
- 24.11. - se konalo mimořádné zasedání ÚV KSČ, na němž v důsledku vzniklé situace podal demisi celé předsednictvo i s gener. tajemníkem Mil. Jakešem a sekretariát ÚV. Novým gen. tajem. ÚV KSČ byl zvolen Karel Urbánek.
- 26.11. - jednal předseda vlády Lad. Adamec s Václavem Havelm a dalšími o situaci ve státě.
- Na letenské pláni v Praze se sešla obrovská manifestace občanů proti komunistickému režimu a diktatuře.
- 29.11. - Federální shromáždění schválilo změnu ústavy ČSR v tom smyslu, že KSČ přestává být vedoucí silou ve státě. Probíhající demokratizační revoluci se začalo říkat *žezna* nebo *sametová*.

PROSINEC -

- 3.12. - premiér Lad. Adamec sestavil novou vládu ČSSR, s níž ale nebylo souhlaseno pro příliš velký počet komunistů;
- 7.12. - Lad. Adamec odstoupil z funkce premiéra. Prezident G. Husák pověřil sestavením vlády Mariána Čáfu, původem z vých. Slovenska. Ten sestavil novou vládu, t. z. národního porozumění.
- V dalších dnech G. Husák po vážných a konzultacích se členy ÚV KSČ odstoupil z funkce prezidenta ČSR.
- 10.12. - na velkém shromáždění lidí na Václav. náměstí byl vznesen požadavek, aby novým prezidentem ČSR byl volen Václav Havel. Tento vystoupil 17.12. v televizi a s kandidaturou vystavil souhlas s tím, že funkci by převzal s cílem dovést stát k řádným svobodným volbám do Federálního shromáždění. Namítl však, aby s ním byl do vedení státu povolán i Alexander Dubček, bývalý gen. tajemník KSČ z r. 1968, který byl po okupaci ČSR

novým stranickým vedením v rámci normalizace ze všech funkcí a z veřejného života odvolán, a izolován.

28.12. - na schůzi Federálního národního shromáždění byla odhlasována změna Ústavy a do čela FS byl zvolen Alexander Dubček.

29.12. - Federální národní shromáždění zvolilo jednotomyšlně novým prezidentem ČSFR Václava HAVLA, který po složení ústavního slibu a přehlídce čestné jednotky Hradní stráže a čs. armády se zúčastnil ve Svatoňovské katedrále slavnostního Te Deum, slouženého kardinálem Františkem Tomáškem.

Tento obřad se konal naposled v roce 1948.

Události a celá historie roku 1989, byla jak ve světě, tak i v naší vlasti neobyčejně významná a vzrušující. V řadě států došlo po letech k převratným, základním politickým změnám.

Ve většině východoevropských zemí byla utoučena, nebo silně otřesena dlouholetá totalitní moc a vláda komunistických stran, které tam po více než 40 let panovaly s mnoha chyby a za útlaku obyvatel.

K změnám ve vládě došlo postupně v Polsku, Maďarsku, Německé demokratické republice, ČSFR a v Bulharsku. Podobný proces, ale bohužel s doprovodem násilí, střelbou a vraždami proběhl koncem roku i v Rumunsku. 22. prosince tam byl svržen komunistický diktátor a prezident N. Ceaușescu a 25.12. byl i s manželkou vojenským soudem odsouzen a oba byli zastřeleni.

Přes časové rozdíly měly politické převraty v zemích východní Evropy zřetelný společný rys a to odklon od přežitého, nedemokratického a násilného režimu k vládnutí pluralitním, demokratickým, k politice otevřené a někdy i k nepříjemně pravdivé skutečnosti. Obrodný proces byl též zahájen ve všech politických a zájmových organizacích a v jejich mnohdy zkompromitovaném vedení. Postupně také začaly vznikat nové politické strany a spolky, někde dříve již tradiční, jiné pak i extrémní a u nás dosud neznámé.

Impuls k mezinárodnímu mostování a zahájení demokratizačních procesů v různých zemích byl dán i zmluvním totalitní nadřadý ve východním bloku po nástupu Mich. Gorbačova do vedení strany KSSS a potléze i do vedení SSSR a zahájení dialogu se Západem, především s vedením USA - prezidentem Ron. Reaganem.

Přes řadu pozitivních změn v Evropě, probíhaly ve světě také mnohé konflikty. Z Afghánistánu byly sice staženy sovětské jednotky, ale vnitřní boj a rozpory pokračovaly. Strěty pokračovaly i v Libanonu, Palestině, Izraeli, v Panamě, Salvadoru a j. Stále více vyrostaly důsledky nedostatečně řešených sporů a problémů politických, národnostních, sociálních, územních i náboženských. V řadě zemí se tyto rozpory neřešily jednáním, ale zbraněmi a násilím, které plodilo další nespravedlnost a důsledky odnášeli nejvíce neviní - děti, ženy a staří lidé.

Počasí v r. 1989 v Zašově

Stručný přehled počasí v roce 1989 v Zašově.

Leden - teplotně nadnormální, bez sněhu, průměrné teploty $-5^{\circ} \div +5^{\circ}\text{C}$.

Únor - zpočátku bez mrazů, pak míšší mrazy až do 23. II.

Březen - teplejší, nepříliš srážkový.

Duben - studený, deštivý i se sněhem.

Květen i červen - chladný, se srážkami.

Červenec - do poloviny horký, po 15. 7. ochlazení.

Srpen - dosti teplý, v závěru ochlazení.

Září - teplotně střídavý, ve 2. polovině chladný.

Podobně i říjen.

Listopad - kolem 11. první mraz, 16. 11. první sníh.
28. 11. -12°C .

Prosinec - zpočátku oteplení, pak mraz, kolem vánoce opět obléva, bez sněhu. Ke konci prosince mírné mrazy.

OBSAH ročníku 1989 :

- str. 89 - změna kronikáře
str. 90 - životopis nového kronikáře
str. 91 ÷ 134 - kronika událostí v roce 1989

Z. Jmuv
kronikář obce

OBEČNÍ ÚŘAD
756 51 ZAŠOVÁ
2

Schváleno v obecní radě

15. 1. 1993